

Magyar Regionális Tudományi Társaság XVI. Vándorgyűlése
Áramlások a térgazdaságban
Kecskemét, 2018. október 18–19.

Heves - Kisváros a belső periférián

Bogárdi Tünde

doktorjelölt, Szent István Egyetem

tanársegéd, Eszterházy Károly Egyetem

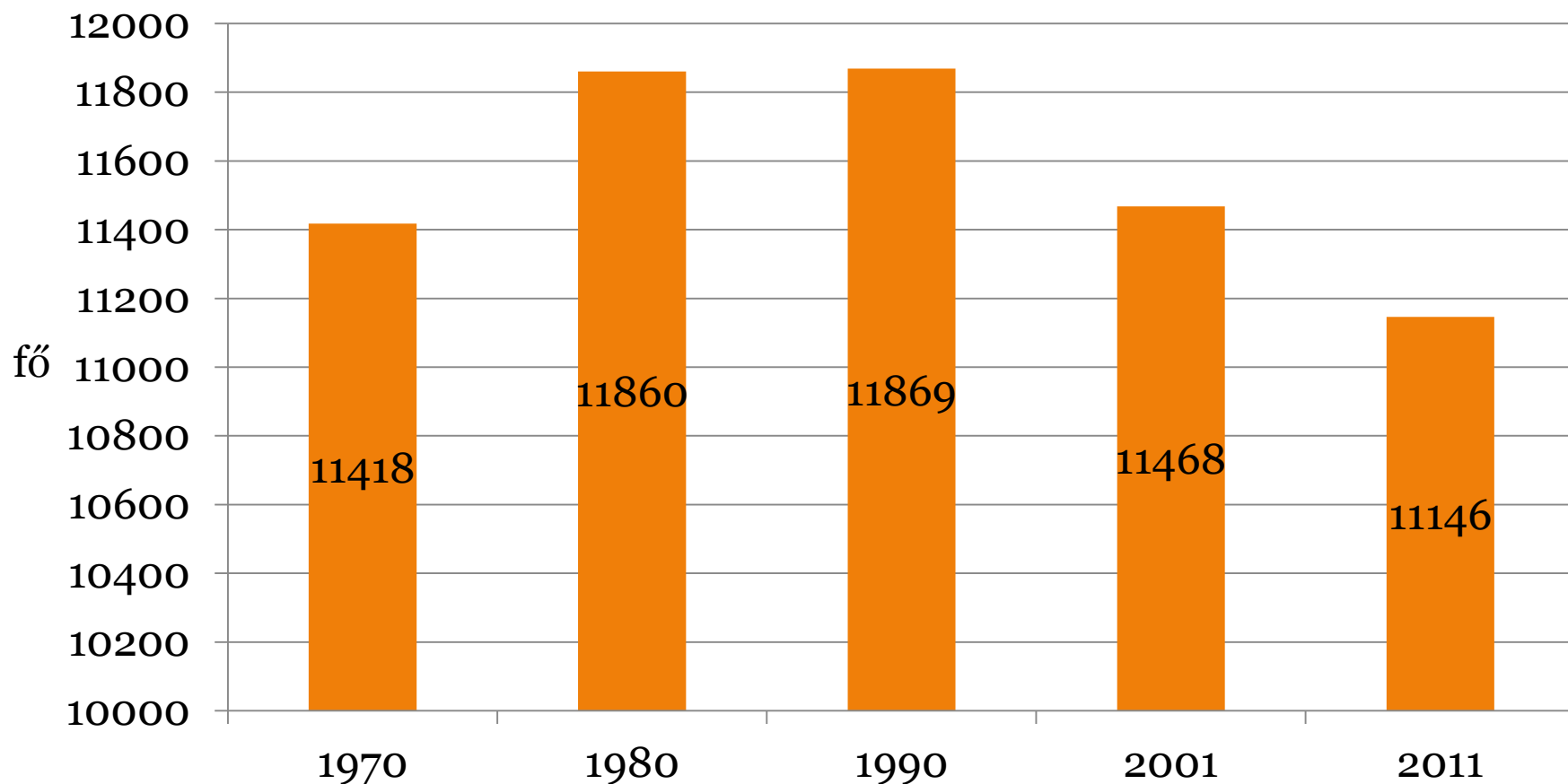
Az előadás célja

- egy klasszikus belső perifériának számító térség járásközpontjának példáján keresztül vizsgálni egy hátrányos helyzetű, erősen városhiányos területen az 1980-as években városi rangot kapott település miként tudja ellátni városi funkcióit, milyen kihívásokkal kerül szembe és milyen kilátásai vannak

Heves és a dél-hevesi térség

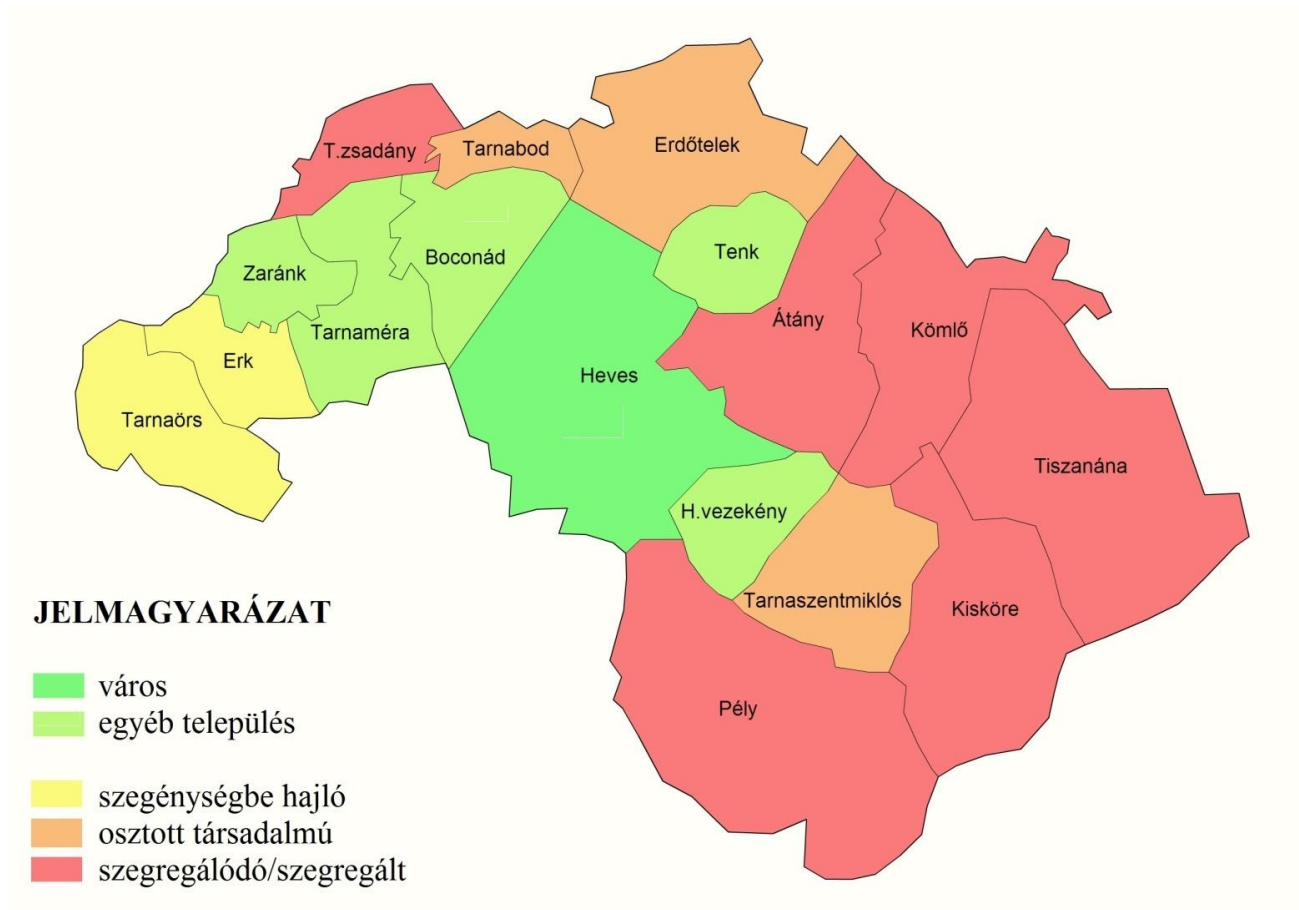
- Heves egy erősen városhiányos térség nagyközsége (Beluszky–Sikos 1981)
- Heves központi szerepkörű kisváros (Beluszky 2018)
- jelentős társadalmi és gazdasági kihívásokkal küzd, mintegy mintaterületként magán viselve a hanyatló magyar vidék válságtüneteit

Heves város lakosság szám-változása

Forrás: KSH népszámlálási adatok

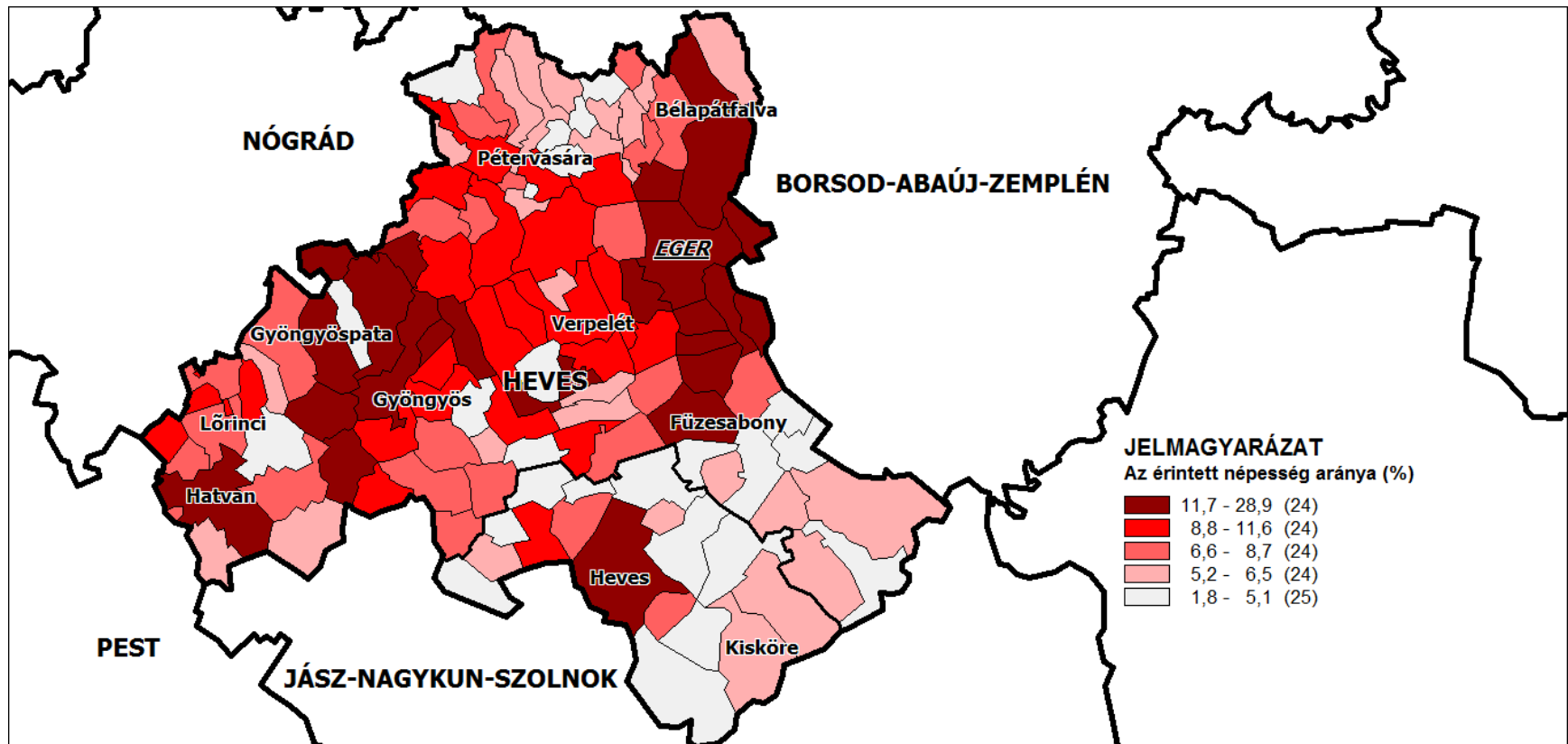
A hevesi járás

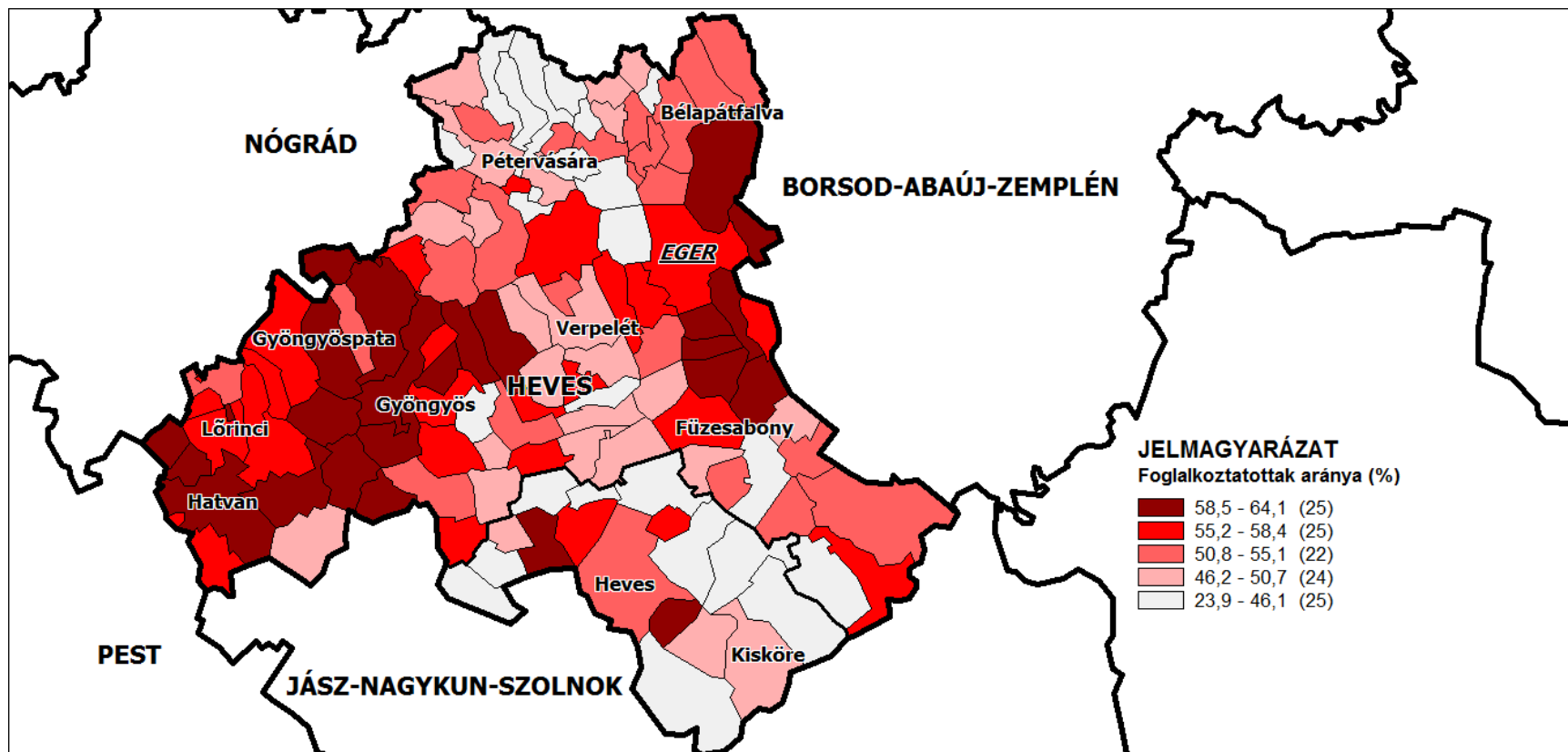
A kutatás módszerei

- területi statisztikai adatok

A 25 évesnél idősebb népességből az egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezők aránya, 2011 (%)

Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességből, 2011 (%)

A kutatás módszerei

- területi statisztikai adatok
- **empirikus kutatás** – lakossági kérdőíves felmérés

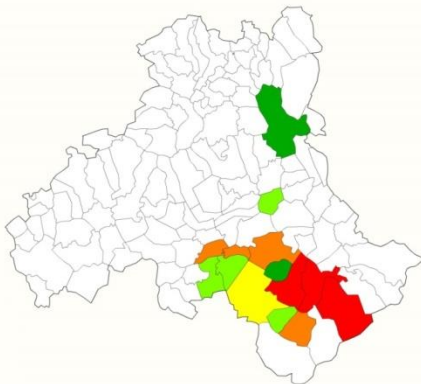
Milyen szerepet tölt be az 1984-ben várossá nyilvánított Heves a vonzásokörzetében:

- milyen a közlekedésföldrajzi helyzete?
- milyen mértékben jelenik meg a tanulásmunkavállalás céltelepüléseként?
- a térségben élők hogyan látják a járásközpontot, mennyire tud vonzó lenni a saját községből történő esetleges elvándorlás esetén?

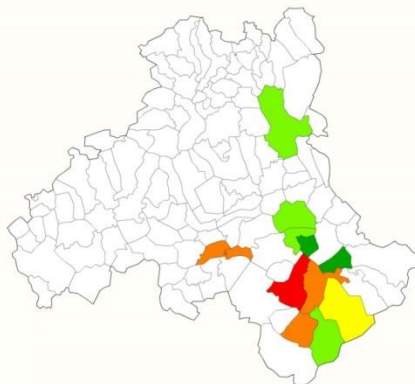
Kedvező, illetve kedvezőtlen helyzetűnek tartott települések

- mentális térképezés: a megkérdezettek egy igencsak zárt, a környék településeire kiterjedő mentális tér-ismerettel rendelkeznek

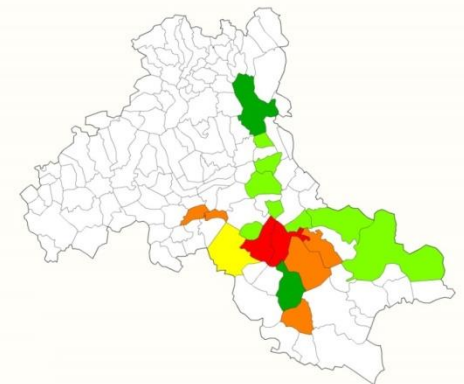
Átányiak

Kömlőiek

Tiszanánaiak

Heves helyzete, szerepköre napjainkban

- A felsőfokú (megyei szintű) intézmények vonzása természetesen átfordul Heves vonzáskörzetének egészére.
- A középfokú intézmények egy része nem épült ki, így ezen szerepkörök ellátását a környező, magasabb hierarchikus szintű városok végzik el teljes egészében Heves és környéke számára (pl. kórházi ellátás).
- A Hevesen is működő középfokú intézmények többségének is osztoznia kell Eger és Gyöngyös vonzásában.
- Heves jelenleg még hiányosan látja el középfokú szerepkörét.

Heves helyzete, szerepköre a '70-es években

- „A felsőfokú (megyei szintű) intézmények vonzása természetesen átfordítja Heves vonzáskörzetének egészét.”
- „A középfokú intézmények egy része nem épült ki, így ezen szerepkörök ellátását a környező, magasabb hierarchikus szintű városok végzik el teljes egészében Heves és környéke számára (pl. kórházi ellátás).”
- „A Hevesen is működő középfokú intézmények többségének is osztoznia kell Eger és Gyöngyös vonzásában.”
- „Heves jelenleg még hiányosan látja el középfokú szerepkörét.”

(Beluszky-Sikos, 1981)

Következtetések

- születőben van egy új rurális gettó, mely minden bizonnyal hamarosan a Közép-Tisza-vidék többi településével együtt az egyik legkiterjedtebb problémazónává válik
- Heves ennek a térségnek az egyik kisvárosa!

Javaslatok

- a városok pozicionálására is szükség van, ha a leszakadt rurális térségek problémáiban hathatós segítséget akarunk nyújtani
- ez csak kiépült infrastrukturális rendszerek mellett képzelhető el (úthálózaton, közösségi közlekedés)